

Економіка та управління підприємствами

УДК 330.341.1:338.12.015

**Воробйов Руслан Борисович**

*здобувач кафедри економіки, організації та управління підприємствами  
Криворізького національного університету*

**Воробьёв Руслан Борисович**

*соискатель кафедры экономики, организации и управления предприятиями  
Криворожского национального университета*

**Vorobiov Ruslan**

*Applicant of the*

*Department of Economics, Organization and Management of Enterprises*

*Kryvyi Rih National University*

*ORCID: 0000-0002-0558-0003*

**ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ  
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАЛІЗОРУДНОГО  
ПІДПРИЄМСТВА**

**ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОЦЕНКИ  
ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ЖЕЛЕЗОРУДНОГО  
ПРЕДПРИЯТИЯ**

**BASIC PRINCIPLES FOR DEFINITION AND EVALUATION OF  
INNOVATIVE POTENTIAL OF IRON ORE ENTERPRISES**

*Анотація.* Сучасні кризові умови, які негативно відображаються на багатьох сировинних риках і в тому числі на ринку залізорудної сировини, обумовлюють потребу формування механізму інноваційного розвитку зокрема залізорудних підприємств, який є неможливим без ґрунтовного та виваженого підходу до визначення та оцінювання їх інноваційного потенціалу. Серед великої кількості наукових праць та робіт практиків

*відсутні єдино визнані трактування відповідної термінології та основні підходи щодо оцінювання безпосередньо інноваційного потенціалу з урахуванням сучасних змін в інноваційному кліматі та взагалі в економіці країни.*

*В роботі проведено детальне дослідження існуючих підходів до визначення економічної категорії «інноваційний потенціал підприємства» та наведені основні напрями теорії інноваційного підприємства. Серед багатьох підходів щодо визначення категорії «інноваційний потенціал підприємства» обрано найбільш повне, комплексне та охоплююче всі грані діяльності залізорудного підприємства визначення.*

*Наведено типи інноваційного потенціалу підприємства, їх характеристика та джерела фінансування. Визначено, що обов'язково слід враховувати той факт, що розкриття інноваційного потенціалу нашоюхується на подолання зовнішніх бар'єрів, які можна охарактеризувати як інноваційний клімат. Інноваційний клімат можна розглядати як сукупність факторів зовнішнього середовища, що впливають на інноваційний потенціал підприємства.*

*Також зауважено, що крім інноваційного клімату суттєвий вплив на підприємство здійснює його інноваційна культура, за участю якої можна реально досягти прискорення й підвищення ефективності впровадження нових технологій і винаходів, реальної протидії бюрократичним тенденціям, сприяння розкриттю інноваційного потенціалу особистості.*

*Доведено, що інноваційний потенціал будь-якого підприємства, і залізорудного в тому числі, це складна динамічна система генерування, накопичення і трансформування наукових, управлінських ідей та науково-технічних, маркетингових тощо результатів в інноваційні продукти на основі здійснення безперервного процесу управління підприємством.*

*Виділені складові інноваційного потенціалу та наголошені базові аспекти, які необхідно враховувати при його оцінці особливо в розрізі залізорудних підприємств.*

**Ключові слова:** *інноваційний потенціал, залізорудне підприємство, інноваційний розвиток, інноваційна культура, інноваційний клімат.*

**Аннотація.** *Современные кризисные условия, которые негативно отражаются на многих сырьевых рынках и в том числе на рынке железорудного сырья, обуславливают потребность формирования механизма инновационного развития в частности железорудных предприятий, который невозможно без основательного и взвешенного подхода к определению и оценке их инновационного потенциала. Среди большого количества научных работ и работ практиков отсутствуют единственно признаны трактовка соответствующей терминологии и основные подходы к оценке непосредственно инновационного потенциала с учетом современных изменений в инновационном климате и вообще в экономике страны.*

*В работе проведено детальное исследование существующих подходов к определению экономической категории «инновационный потенциал предприятия» и приведены основные направления теории инновационного предприятия. Среди многих подходов к определению категории «инновационный потенциал предприятия» избран наиболее полное, комплексное и охватывающее все грани деятельности железорудного предприятия определение.*

*Приведены типы инновационного потенциала предприятия, их характеристика и источники финансирования. Определено, что обязательно следует учитывать тот факт, что раскрытие инновационного потенциала наталкивается на преодоление внешних барьеров, которые можно охарактеризовать как инновационный климат.*

*Инновационный климат можно рассматривать как совокупность факторов внешней среды, влияющих на инновационный потенциал предприятия.*

*Также отмечено, что кроме инновационного климата существенное влияние на предприятие осуществляет его инновационная культура, с участием которой можно реально достичь ускорения и повышения эффективности внедрения новых технологий и изобретений, реального противодействия бюрократическим тенденциям, содействие раскрытию инновационного потенциала личности.*

*Доказано, что инновационный потенциал любого предприятия, и железорудного в том числе, это сложная динамическая система генерирования, накопления и трансформации научных, управленческих идей и научно-технических, маркетинговых и т.д. результатов в инновационные продукты на основе осуществления непрерывного процесса управления предприятием.*

*Выделенные составляющие инновационного потенциала и ударные базовые аспекты, которые необходимо учитывать при его оценке особенно в разрезе железорудных предприятий.*

**Ключевые слова:** *инновационный потенциал, железорудное предприятие, инновационное развитие, инновационная культура, инновационный климат.*

**Summary.** *Modern crisis conditions that have a negative impact on many raw materials, including on the market for iron ore raw materials, necessitate the formation of a mechanism for innovative development of particular iron ore enterprises, which is impossible without a thorough and well-balanced approach to the definition and evaluation of their innovation potential. Among the large number of scientific works and practices, there are no unanimously accepted interpretations of the relevant terminology and the main approaches to*

*assessing directly the innovation potential, taking into account the current changes in the innovation climate and in general in the country's economy.*

*In the work, a detailed study of existing approaches to the definition of the economic category "innovative potential of the enterprise" and the main directions of the theory of innovation enterprise are given. Among the many approaches to defining the category of "innovative potential of the enterprise", the most comprehensive, comprehensive and comprehensive range of activities of the iron ore company is defined.*

*The types of innovative potential of the enterprise, their characteristics and sources of financing are given. It is determined that the fact that the disclosure of innovative potential encounters the overcoming of external barriers, which can be characterized as an innovative climate, must be taken into account. Innovative climate can be considered as a combination of environmental factors that affect the innovative potential of the enterprise.*

*It is also noted that in addition to the innovative climate, the company's innovation culture has a significant impact on the company, with the participation of which it is possible to achieve acceleration and increase of the efficiency of introduction of new technologies and inventions, real counteraction to bureaucratic tendencies, and promotion of the disclosure of the innovative potential of the individual.*

*It is proved that the innovative potential of any enterprise, including iron ore, is a complex dynamic system of generation, accumulation and transformation of scientific, managerial ideas and scientific and technical, marketing, etc. results into innovative products based on the implementation of a continuous process of enterprise management.*

*The components of innovation potential are highlighted and the basic aspects that need to be taken into account when evaluating it especially in the context of iron ore enterprises are emphasized.*

**Key words:** *innovation potential, iron ore enterprise, innovation development, innovative culture, innovative climate.*

**Постановка проблеми.** Сучасні кризові умови, що ми спостерігаємо останнім часом як на рівні України, так і на світовому рівні, та які негативно відображаються на багатьох сировинних риках і, в тому числі, на ринку залізорудної сировини, обумовлюють потребу формування механізму інноваційного розвитку зокрема залізорудних підприємств, який є неможливим без ґрунтовного та виваженого підходу до визначення та оцінювання їх інноваційного потенціалу.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблематика інновацій, рівня інноваційного розвитку підприємств, оцінки, регулювання та управління ним займають важливе місце в роботах українських та зарубіжних вчених. Серед багатьох можна виокремити роботи наступних вчених, що здійснили вагомий внесок у розвиток теорії інновацій та інноваційного розвитку: О.І. Амоша, І.О. Бланк, Ю.З. Драчук, О.А. Зінченко, А.І. Кабанов, В.Я. Нусінов, А.М. Турило та ін. [1-3].

Однак при такому розмаїтті наукових робіт з даного напрямку все ж відсутнє чітке визначення терміну «інноваційний потенціал залізорудного підприємства».

**Формулювання цілей статті (постановка завдання).** Тому головною метою даної роботи є вибір найбільш ґрунтовного та повного визначення економічної категорії «інноваційний потенціал залізорудного підприємства» та розробка основних засад його оцінювання.

**Виклад основного матеріалу.** Говорячи про механізм забезпечення інноваційного розвитку підприємства не можна не дослідити таку значиму та ємну економічну категорію як «інноваційний потенціал».

Згідно вітчизняного законодавства, а саме Закону України від 08.09.2011 № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в



Україні», інноваційний потенціал представляє собою сукупність науково-технологічних, фінансово-економічних, виробничо-соціальних та культурно-освітніх можливостей країни (галузі, регіону, підприємства тощо), необхідних для забезпечення інноваційного розвитку економіки [44]. Однак, щодо визначення терміну «інноваційний потенціал підприємства» на сьогодні відсутні чітко виражені та обґрунтовані підходи та методи.

Один з провідних сучасних вчених світу, найвидатніший дослідник інновацій Кристофер Фрімен, що зосереджувався на важливій та значущій ролі інновацій для економічного розвитку як підприємств, так і суспільства в цілому, розглядав інноваційний потенціал як фактор забезпечення росту економічної системи (підприємства) завдяки нововведенням та необхідною передумовою підвищення його добробуту та економічної потужності [5].

Серед вітчизняних науковців та їх іноземних колег більш пізнього, у порівнянні з діяльністю К.Фрімена, періоду існують різні підходи щодо визначення категорії «інноваційний потенціал». Більшість з них інноваційний потенціал прирівнюють до наявності різноманітних ресурсів (в першу чергу наукових, інтелектуальних, творчих тощо) та можливості й умови їх використання.

Лапін Є.В. [6] і Краснокутська Н.С. [7] розглядають його як спроможність створювати нововведення власними силами або придбавати їх зі сторони, а також ефективність впровадження інновацій в практику господарської діяльності. Результатом реалізації інноваційного потенціалу вони вбачають освоєння нової та модернізація продукції, що випускається; розроблення та впровадження у виробництво нових машин, обладнання, інструментів, нових конструкційних матеріалів; розроблення та впровадження у виробництво нових технологій та способів виробництва продукції; удосконалення та розроблення нових методів, засобів та правил організації та управління виробництвом.

Р.А. Фатхутдінов [8] визначає інноваційний потенціал як міру готовності організації виконати завдання, які забезпечать досягнення поставленої інноваційної мети, тобто міра готовності до реалізації інноваційного проекту або програми інноваційних перетворень та впровадження інновації. Автор розглядає розвиток організації як реакцію на зміну зовнішнього середовища і підкреслює її стратегічний характер.

С.М. Ілляшенко [9] під інноваційним потенціалом розглядає деяку критичну масу ресурсів господарюючого суб'єкта (інтелектуальних, науково-дослідних, інформаційних і т. д.), необхідну і достатню для його розвитку на основі постійного пошуку та використання нових сфер і способів реалізації ринкових можливостей, які відкриваються перед ним, що пов'язано з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту. Автор більш детально виділяє такі складові інноваційного потенціалу: ринковий, інтелектуальний, кадровий, технологічний, інформаційний, інтерфейсний та науково-дослідний потенціали.

Л. Балабанова [10] під інноваційним потенціалом розуміє «сукупність окремих видів ресурсів, включаючи матеріальні, інтелектуальні, інформаційні та інші ресурси, необхідні для здійснення інноваційної діяльності».

О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олесь вказують, що інноваційний потенціал – сукупні можливості підприємства щодо генерації, сприйняття та впровадження нових (радикальних і модифікованих) ідей для його системного технічного, організаційного та управлінського оновлення [11].

Незважаючи на досить суперечливі підходи до визначення абсолютно всі вчені сходяться в єдиній думці, що інноваційний потенціал є складовою економічного потенціалу.

З кінця ХХ сторіччя терміни «інновація» та «інноваційний потенціал» становляться достатньо популярними та органічно



поєднуються в теорії інноваційного підприємництва, основні теорії, підходи або концепції, а також їх розробники наведені у Таблиці 1 [11].

Таблиця 1

### Основні напрями теорії інноваційного підприємства

Найменування теорії, підходу або концепції	Репрезентативна публікація інноваційного напрямку теорії	«Портрет» інноваційного підприємства
Неокласична теорія	В. Лазонік, 2000	Виробничо-господарська система, яка попри високі постійні витрати в короткостроковому періоді отримує конкурентні переваги в довгостроковому періоді
Максимізація вартості фірми	Н.Ю. Курктова, 2007; Дж. Джонсон, 2001; К. Поулес, 2004	Генератор грошових потоків через створення нової ринкової вартості
Процесний підхід	А. Бернштайн, М. Кляйн, Т. Мелон, 1999; Ч. Моллер, 2006	Будь-який бізнес-процес, в якому відбуваються систематичні зміни у підпроцесах
Ресурсний підхід	Дж. Франко, Ф. Файре, С. Негасці, 2002; Xu Qingrui, 2000	Сукупність ключових компетенцій
Концепція динамічних здібностей	В. Лазонік, 2000	Господарська одиниця, яка має значний потенціал в систематичному інтегруванні, створенні та реконфігурації внутрішніх та зовнішніх компетенцій
Еволюційна теорія	А. Робсон, 2006; Д. Фрідман, 1998	Сукупність рутин, унікальність яких дає змогу ефективно конкурувати серед подібних підприємств галузі
Теорія організаційного розвитку	Е. Лам, 2004	Система у двох площинах: психосоціальна система й система технологій, кожна з яких постійно змінюється
Когнітивна теорія	І. Нонака, 2003; Е. Вебстер, 2000; Д. Беннет, 2001	Виробнича система, когнітивна діяльність якої долає ринкову невизначеність й зменшує обмежену раціональність
Теорія адаптивних систем	В. Циганов, 2004;	Господарська одиниця, що характеризується самоорганізацією, навчанням й адаптацією до зовнішнього середовища

В процесі дослідження сутності інноваційного потенціалу підприємства було визначено, що з позицій його комплексності та структурної єдності з усіма елементами економічного потенціалу підприємства, доцільно в його структурі виділяти такі основні складові: інституційну (управлінсько-організаційну), якісну (ресурсну), цільову,

інвестиційно-фінансову та результативну [11**Error! Reference source not found.**].

Інституційна (управлінсько-організаційна) визначається авторами як така, що формує умови для зародження та реалізації основних і забезпечувальних інновацій, будучи при цьому частиною останніх (структура управління підприємством, методи та підходи до управління, організаційна структура). Тобто – це інститути, або суб'єкти інноваційної діяльності, які забезпечують: внутрішні процеси інноваційної діяльності (винахід і виробництво нового продукту), безпосереднє впровадження нових технологій, взаємозв'язок об'єкта дослідження (підприємства) як з наукою, яка надає прогресивні ідеї і вже оформлені інноваційні розробки, так і з ринком, який споживає готовий продукт, а також методами, засобами організації управління інноваційним процесом.

Якісна (ресурсна) складова визначається сукупністю матеріально-технічних та інтелектуальних ресурсів і можливостей підприємства. Вона залежить від можливостей використання кожного одиничного господарського ресурсу в інноваційному процесі. Інтенсифікація інноваційної діяльності дає змогу підвищити ефективність використання ресурсної складової, а значить, і інноваційного потенціалу в цілому. Головним принципом виділення ресурсних елементів потенціалу є їх функціональна роль в інноваційному процесі [12].

Цільова складова містить у собі показники ринкових можливостей підприємства на основі розробленої стратегії і тактики діяльності, а також вектори спрямування наявних та потенційних елементів його потенціалу.

Інвестиційно-фінансова складова – це такий структурний елемент інноваційного потенціалу, який показує і забезпечує зворотний вплив і зв'язок всіх складових інноваційного потенціалу підприємства на формування матеріальних і нематеріальних активів, наближення витрат на

інноваційну діяльність до оптимальних показників, результати від інноваційної діяльності та їх граничні величини тощо [13].

Результативна складова – це реальний фактичний інноваційний продукт, отриманий в інноваційному процесі, тобто досягнутий рівень потенціалу [11].

Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, вважаємо за необхідне мати чітке та ґрунтовне визначення економічної категорії «інноваційний потенціал підприємства». Серед багатьох підходів щодо визначення цієї категорії вважаємо найбільш повним, комплексним та охоплюючим всі грані діяльності промислового підприємства визначення Кавтиш О.П., Круш Н.П.: інноваційний потенціал – це складна динамічна система генерування, накопичення і трансформування наукових, управлінських ідей та науково-технічних, маркетингових тощо результатів в інноваційні продукти на основі здійснення безперервного процесу управління підприємством. Тобто це основа цілісної системи потенціалу підприємства, в якій він взаємодіє з іншими складовими потенціалу підприємства (кадровим, науково-технічним, технологічним тощо) як їх комплексна характеристика і джерело розвитку [11].

Аналізуючи діяльність промислових підприємств, в першу чергу залізорудних, можна зауважити, що існують різні типи інноваційного потенціалу (табл. 2).

*Таблиця 2*

### **Типи інноваційного потенціалу підприємства**

Типи інноваційного потенціалу підприємств	Коротка характеристика	Джерела покриття витрат
Високі інноваційні можливості	Висока забезпеченість власними ресурсами. Реалізацію стратегій інноваційного розвитку підприємство може здійснювати без зовнішніх запозичень.	Власні кошти.
Середні інноваційні	Нормальна фінансова забезпеченість виробництва необхідними ресурсами. Для ефективного залучення	Власні кошти. Довгострокові

можливості	нових технологій у виробничий оборот необхідно використання деякого обсягу позикових коштів	кредити.
Низькі інноваційні можливості	Задовільна фінансова підтримка поточних виробничих запасів і витрат. Для реалізації стратегій інноваційного розвитку потрібне залучення значних фінансових коштів із зовнішніх джерел.	Власні кошти. Довгострокові і короткострокові кредити і позики.
Нульові інноваційні можливості	Дефіцит або відсутність джерел формування витрат	-

*Джерело:* [14, с.139]

Необхідно також обов'язково враховувати той факт, що розкриття інноваційного потенціалу наштовхується на подолання зовнішніх бар'єрів, які можна охарактеризувати як інноваційний клімат. Інноваційний клімат можна розглядати як сукупність факторів зовнішнього середовища, що впливають на інноваційний потенціал підприємства, а саме [14, с. 138]:

- можливості для виробництва нових або поліпшених видів продукції або послуг;
- можливості для зміни соціальних відносин на підприємстві (кадрові інновації);
- можливості для розробки нових методів управління (управлінські інновації);
- можливості для створення нових механізмів просування продукції на ринок (ринкові інновації);
- можливості придбання ноу-хау, патентів;
- законодавча база, низька ставка рефінансування, пільгове оподаткування;
- взаємодія влади й бізнесу;
- практика комерціалізації технологій [14, с. 138-139].

Крім інноваційного клімату суттєвий вплив на підприємство здійснює його інноваційна культура. Ряд вчених під інноваційною культурою розуміють міру сприйнятливості підприємства до нововведень, досвід впровадження нових проектів, політику менеджменту в області

інновацій, відношення персоналу до інновацій. За участю інноваційної культури можна реально досягти прискорення й підвищення ефективності впровадження нових технологій і винаходів, реальної протидії бюрократичним тенденціям, сприяння розкриттю інноваційного потенціалу особистості [14, с. 139].

Таким чином, інноваційний потенціал будь-якого підприємства, і залізорудного в тому числі, це складна динамічна система генерування, накопичення і трансформування наукових, управлінських ідей та науково-технічних, маркетингових тощо результатів в інноваційні продукти на основі здійснення безперервного процесу управління підприємством. Існують декілька типів інноваційного потенціалу, на який здійснюють суттєвий вплив інноваційний клімат та інноваційна культура. Тобто для успішного управління діяльністю підприємства й, зокрема інноваційною діяльністю, керівництво кожного суб'єкта господарювання повинно систематично відслідковувати зміни інноваційного клімату та постійно здійснювати комплексні заходи щодо формування інноваційної культури серед своїх робітників.

Отже, ми підійшли до моменту виявлення впливу людського фактору на рівень інноваційного потенціалу залізорудного підприємства та й взагалі на рівень ефективності його діяльності.

В цьому ракурсі слід зауважити, що інноваційний потенціал має ряд наступних складових:

- матеріально-технічна складова;
- фінансова складова;
- організаційна складова;
- кадрова складова.

В нашому дослідженні ми значну увагу приділяли саме кадровій складовій інноваційного потенціалу, що обумовлено рядом сучасних проблем та складностей при роботі з персоналом. Під кадровою складовою

інноваційного розвитку нами пропонується розуміти сукупність кваліфікованих кадрів, які мають здібності, навички та, що особливо важливо, достатньо змотивовані щодо генерування нових ідей, наукових розробок, удосконалень тощо та їх впровадження.

Персонал підприємства з точки зору кадрової складової характеризується наступними параметрами:

- рівень освіти та професійної підготовки;
- здатність та готовність до навчання та підвищення кваліфікації кадрів;
- інноваційність персоналу.

Тому при оцінці саме кадрової складової інноваційного потенціалу залізорудного підприємства слід враховувати ці аспекти. Особливо це є актуальним зараз, в епоху масової трудової міграції найбільш кваліфікованих та освічених кадрів, що складають ядро виробничого процесу.

**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Отже інноваційний потенціал залізорудного підприємства є визначеною та дослідженою категорією, що дозволяє на високому науковому рівні проводити оцінку його та його складових з метою подальшого забезпечення успішного інноваційного розвитку.

### **Література**

1. Амоша О. І., Драчук Ю. З., Кабанов А. І. До проблем інституційного забезпечення інноваційного розвитку вугільної галузі // Економіка промисловості. 2015. № 2(70). С. 76–87.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. Киев: Эльга; Ника-Центр, 2001. 448 с.



3. Турило А. М., Зінченко О. А., Нусінов В. Я. Економічна оцінка інновацізації залізородного виробництва: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. 200 с.
4. Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні».
5. Freeman C., Soete L. The economics of industrial innovation, third edition. London and New York: Routledge. Taylor&Francis Group, 2005. 473 с.
6. Лапін Е.В. Экономический потенциал предприятия : монография / Е.В. Лапін. – Суми : ИТД «Университетская книга», 2002. 335 с.
7. Краснокутська П. Дефініція поняття «потенціал підприємства» в контексті розвитку мікроекономічної теорії / П.Е. Краснокутська // Вісник КНТЕУ. 2008. № 5. С. 54–64.
8. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент: Учебник. / Р.А. Фатхутдинов – 2-е изд. – М.: ЗАО Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2000. 624 с.
9. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2005. 324 с.
10. Балабанова Л.В. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств. / Л.В. Балабанов, В.В. Холод. – К.: ВД Професіонал, 2006. 448 с.
11. Кавтиш О.П., Круш Н.П. Теоретико-методичні підходи до визначення сутності інноваційного потенціалу підприємства. // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» № 74 2011 р. С. 130-141.
12. Іванова К. В. Технологія оцінки гармонійності складових інноваційного потенціалу підприємств [Текст] / К.В. Іванова, Я.А. Громова // Вісник Хмельницького нац. ун. 2009. № 6. Т. 3. С. 233–237.

13. Гарматій Н.М. Сутність інноваційного капіталу та необхідність його застосування в галузі телекомунікацій / Н.М. Гарматій // Галицький економічний вісник. 2009. № 2. С. 42–46.
14. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

### **References**

1. Amosha O. I., Drachuk Ju. Z., Kabanov A. I. Do problem instytutacijnogho zabezpechennja innovacijnogho rozvytku vughiljnoji ghaluzi // Ekonomika promyslovosti. 2015. # 2(70). S. 76–87.
2. Blank Y. A. Ynvestycyonnyj menedzhment. Kyev: Əljgha; Nyka-Centr, 2001. 448 s.
3. Turylo A. M., Zinchenko O. A., Nusinov V. Ja. Ekonomichna ocinka innovatyzaciji zalizorudnogho vyrobnyctva: monohrafija. Kryvyj Righ: Vydavnychyj dim, 2006. 200 s.
4. Zakon Ukrajiny vid 08.09.2011 # 3715-VI «Pro priorityetni naprjamy innovacijnoji dijajnosti v Ukrajinі».
5. Freeman C., Soete L. The economics of industrial innovation, third edition. London and New York: Routledge. Taylor&Francis Group, 2005. 473 s.
6. Lapin E.V. Экономический потенциал предпрјатја : monohrafyja / E.V. Lapin. – Sumy : YTD «Unyversytetskaja knygha», 2002. 335 s.
7. Krasnokutsjka P. Definicija ponjattja «potencial pidprјemstva» v konteksti rozvytku mikroekonomichnoji teoriji / P.E. Krasnokutsjka // Visnyk KNTEU. 2008. # 5. S. 54–64.
8. Fatkhutdynov R.A. Ynnovacyonnyj menedzhment: Uchebnyk / R.A. Fatkhutdynov – 2-e yzd. – M.: ZAO Byznes-shkola «Yntel-SynteZ», 2000. 624 s.
9. Illjashenko S. M. Upravlinnja innovacijnym rozvytkom: navch. posib. Sumy: Unyversytetskaja knygha, 2005. 324 s.

10. Balabanova L.V. Strategichne upravlinnja konkurentospromozhnistju pidprijemstv. / L.V. Balabanov, V.V. Kholod. – K.: VD Profesional, 2006. 448 s.
11. Kavtysh O.P., Krush N.P. Teoretyko-metodychni pidkhody do vyznachennja sutnosti innovacijnogho potencialu pidprijemstva. // Ekonomichnyj visnyk Nacionaljnogho tekhnichnogho universytetu Ukrainy «Kyjivsjkyj politekhnichnyj instytut» # 74 2011r. s. 130-141.
12. Ivanova K. V.Tekhnologhija ocinky gharmonijnosti skladovykh innovacijnogho potencialu pidprijemstv [Tekst] / K.V. Ivanova, Ja.A. Ghromova // Visnyk Khmeljnycjkogho nac. un. 2009. # 6. T. 3. S. 233–237.
13. Gharmatij N.M. Sutnistj innovacijnogho kapitalu ta neobkhidnistj jogho zastosuvannja v ghaluzi telekomunikacij / N.M. Gharmatij // Ghalycjkyj ekonomichnyj visnyk. 2009. # 2. S. 42–46.
14. Innovacijnyj rozvytok pidprijemstva. Navchaljnyj posibnyk / Za red. P. P. Mykytjuka. – Ternopilj: PP «Prynter Inform», 2015. 224 s.